

Олександр СКІПАЛЬСЬКИЙ: «ВІЙНА НА ДОНБАСІ – ЦЕ ДУЕЛЬ РОЗВІДОК ТА СПЕЦСЛУЖБ»

Колишній заступник голови СБУ генерал-лейтенант Олександр Скіпальський пояснив в інтерв'ю [dero.ua](#), з якою метою терористи активізували бої на Донбасі, навіщо влаштували атаку біля Старогнатівки та хто гальмує реформу українських спецслужб.

– У зоні АТО протягом останніх тижнів спостерігається загострення ситуації – почастішали обстріли та бої, активізувалися диверсійні групи. Як би ви охарактеризували ситуацію на фронті та до чого нам слід готуватися у найближчій перспективі?

– У своїх аналітичних роботах я дотримуюся послідовної позиції. На жаль. Мої дослідження не є райдужними. Вони більш песимістичні. Я не вірю у Мінські домовленості – це підступна гра з боку Росії. І сподіватися, що вони підуть на виконання цих домовленостей, може тільки найвна людина. Мінські переговори – це прикриття, засіб для відволікання громадськості для того, щоб поводитися свої якісь питання – підсилити сепаратистські проросійські війська. І очікувати, що в результаті цих домовленостей ми розрядимо обстановку на Сході, не варто.

Чим можна пояснити цей сплеск активності? Наче б домовилися у Мінську, щось повідводили. І одразу ж вони чинять, як шуллери. Як тільки Україна відвела важку зброю, виконую-

чи свої обов'язки в рамках домовленостей, в першу чергу перед лицем світової спільноти, як вони вирішили здійснити активізацію бойових дій.

Це робиться з кількох причин:

По-перше, терористи хочуть налякати військових тим, що мовляв «ми можемо».

По-друге, підстібнути вище керівництво України, як вершники підганяли батоном коней, які розслабилися. Путін робить це для того, аби «махнути батоном» і показати свою силу та змусити до виконання тої частини Мінських домовленостей, яка вигідна Росії. Також це спроба змусити Україну прийняти зміни у Конституцію, «особливий статус» та провести на захопленій російським агресором території вибори за так званим «законом» сепаратистів. Це вершина нахабства з боку ворога. Україна пручається, і для того, щоб змусити нашу владу іти на такі поступки, Росія використовує атаки на фронті.

Третє – будь-яка військова структура мусить тримати себе у формі, бо якщо вони перестануть воювати та тренуватися, починається саморуйнуван-

ня «армії» терористів. Вони між собою не зможуть поділити награбоване. Це ж банда – зібрані зі всієї Росії покидьки суспільства – люди, які відсиділи у в'язниці, колишні військові, які так і не пристосувалися до мирного життя, люди, які розглядають участь у війні, як спосіб прославитися та розбагатіти. Люди з нормальною психікою не підуть воювати один проти одного в чужу країну. Це загарбники, як не мають ніяких моральних «гальм». Їх потрібно постійно тримати в тонусі, інакше «армія» розпадеться. Інколи навіть у ЗМІ прослизає інформація, що російські прикордонники обстріляли авто чи броньовик, який намагався повернутися з окупованої території в Росію. Путін розуміє, якщо не керувати бойовика та не направляти їхню діяльність в Україні, то вони сядуть на танки та поїдуть гуляти по «Росії-матушке».

Четвертий аспект – це перевірка боєготовності української армії. Це розвідка боєм – для визначення місць дислокації та проаналізувати наявні озброєння.

Наступний момент – пропагандистський, терористи активізували бої, щоб нагадати російському народові, як вони змагаються в ім'я великої Росії.

На фоні активізації бойових дій на Донбасі Росія також посилює інформаційний вплив на заході. Зокрема призначили офіційним представником МЗС Росії Марію Захарову, яка нахабно і цинічно бреше, про відсутність російських військових на Донбасі.

– Ви кажете, що Мінські домовленості не виконуються і вони є лише інструментом підступних ігор агресора, в той же час Захід не втомлюється раз у раз повторювати, що альтернативи мінському переговорному процесу не існує. Як, на вашу думку, у цій ситуації має поводитись керівництво України?

– Ми повинні бути більш наполегливими у риториці на адресу Заходу. Нагадати їм, що перш ніж тиснути на Україну вимогами виконувати свою частину Мінських домовленостей, потрібно натиснути на Росію, яка всі домовленості відверто ігнорує. У Мінській угоді є пункт, який Росія мусить

виконати, – це дати можливість Україні взяти під охорону державний кордон. Чому вони цього не роблять? Після взяття під охорону кордону всі процеси у цьому терористичному анклаві розвивалися б зовсім по-іншому. І якби Росія дійсно цього хотіла, то вона б спільно з Україною взяла під контроль частину кордону, що прилягає до окупованої території.

А Європа не хоче бачити, що Росія грає з нами. А з іншого боку, Європа також грає в свою гру – європейські ліберали втомилися від українського конфлікту, і замість того, щоб рішуче продемонструвати нам свою підтримку – в першу чергу у війні. Вони нас підтримують ідеологічно, економічно, але нам необхідна допомога у війні в першу чергу.

Також треба називати речі своїми іменами – називати агресора агресором, а війну – війною. Це стосується не тільки європейців, а й нашого вищого керівництва.

– Як ви розцінюєте нещодавні події під Старогнатівкою. Це була розвідка босм чи варто чекати з боку ворога більш рішучих дій?

– Російські найманці на Донбасі уже не хочуть воювати, помирати, вони починають розуміти, що стали маріонетками у руках Путіна. Тому доводиться навіть відраджати туди координатора з Москви (Олександра Ленцова, – ред.), який зараз спростовує свою присутність в Україні. Ця акція була спланована і як черговий інструмент інформаційної війни в тому числі, але атака навалася на мужній опір та героїзм наших військових.

Особливо варто відзначити консолідацію та координацію зусиль підрозділів Збройних Сил України з добровольцями, зокрема з ДУК «Правий сектор». Коли підключилися до бою добровольці, вороги були вимушені відступити і не досягнули успіху. Добровольці «Правого сектору» тут зіграли дуже важливу роль. Дуже виручили військових у цьому бою і волонтери.

Всі, хто зараз попалися на пропагандистську вудку різних «політологів» та чиновників, які применшують роль добровольчого корпусу в АТО, після цього бою мають нагоду переконатися – тільки добровольчий рух, воля всього населення до боротьби – це шлях до перемоги, а не бюрократичні чиновники, які досі «пасуться» на старих схемах «розбазарювання» військового майна, зокрема майна «Укроборонпрому». Вони продають військову техніку у час війни, то й продадуть державу. А добровольці цього ніколи не дозволять, тому ми мусимо робити все для того, аби зміцнити до-

бровольчий дух в Україні.

– Чи можна вважати, що бій біля Старогнатівки є ще одним доказом того, що наші військові за рік війни навчилися професійно воювати?

– Безумовно. Наше військо зміцніло в професійному плані, зміцніло в питанні координації. Військо має нових керівників – війна відібрала командирів на полковому та батальйонному рівні, які мають високий авторитет серед колег по службі, завдяки чому підрозділи демонструють високі результати. Це великий плюс для армії. І роботу по підвищенню професіоналізму війська треба продовжувати надалі, адже процес захисту України від агресора буде довготривалим.

– Протягом останніх тижнів все частіше повідомляють про активізацію диверсійно-розвідувальних груп ворога, зокрема про появу нових підрозділів російського ГРУ на Луганщині. Про що це може свідчити?

– Присутність розвідувальних груп – це закономірне явище. Війна на сході України не є війною у класичному розумінні, позиційна війна – це дуель розвідок, дуель спецслужб, дуель спецоперацій, яка підтримується збройними формуваннями. Саме тому і Росія буде посилювати використання розвідувальних компонентів, і Україна повинна змінювати підхід у роботі спецслужб.

– Як ви оцінюєте роботу українських спецслужб на Донбасі? Адже все частіше наша громадськість, зокрема волонтери АТО, висловлюють свої претензії до роботи нашої розвідки та контррозвідки.

– Волонтер Юрій Касьянов, який звернувся до вищого військового керівництва з закликом створити фронтową розвідку, говорить правильні речі. Однак питання необхідності створення фронтową розвідки було озвучене

раніше професіоналами старшої вікової категорії – це я, Анатолій Лопата, Ігор Смешко, Олександр Скібінецький та інші. Ми говорили про це, ще коли секретарем РНБО був Андрій Парубій, а виконував обов'язки президента Олександр Турчинов.

Однак оточення президента, яке мусить реалізовувати ці завдання, яке є посередником між дорученнями президента та їхнім втіленням у життя, далеке від розуміння ролі спецслужб, за виключенням небагатьох людей. Повноваження вони мають великі, однак не можуть їх застосувати, тому що їх гальмують «старі шляхи».

– Тобто реформування спецслужб гальмується на рівні виконавців, чи проблема у недостатній політичній волі з боку президента?

– Президент також відповідальний за гальмування реформи спецслужб, адже він уникає глибокого ознайомлення з ситуацією. Він не хоче слухати опонентів, він слухає тільки те, що йому приємно чути. Завжди підлабузники говорять те, що ніжить вуху, а не те, що справді потрібно для держави. Ті, хто сьогодні перебувають на ключових посадах у спецслужбах і в прокуратурі, думають, що вже «взяли бога за бороду», і не розуміють, наскільки велику ношу відповідальності вони взяли на себе – відповідальність за безпеку країни. Тим більше у час війни чиновники, які на цих посадах покеровуються старими схемами, становлять загрозу для становища. Їм необхідно докорінно змінитися, щоб виграти війну, – не можна однією рукою діставати з бюджетного мішка гроші, а другою сварити на інших, щоб не крали. Так не буває.

Надія МИКУЛЯК

<http://www.depo.ua/>
12 серпня 2015 року

